

หัวข้อเรื่องภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

นางสาว อนงค์ คุปตระกูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-853-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017458 i17313570

THAI SUBJECT HEADINGS IN ARCHITECTURE

Miss Anong Kuptrakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

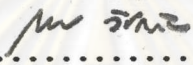
1991

ISBN 974-578-653-5

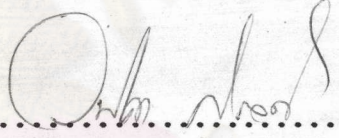
หัวข้อวิทยานิพนธ์ หัวเรื่องภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์
โดย นางสาวอนงค์ คุปตระกูล
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ

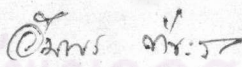

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

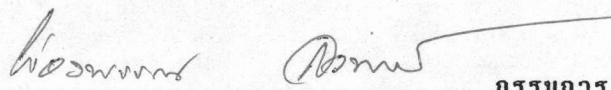

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรไภย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วนิดา สุรวดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผ่องพรรณ ลวนานนท์)

องศ์ คุปตระกูล : หัวเรื่องภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (THAI SUBJECT HEADINGS IN ARCHITECTURE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.อัมพร ทีชะระ, 201 หน้า.
ISBN 974-578-653-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาหัวเรื่องภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์จากหนังสือหัวเรื่องภาษาไทย 3 เล่มและจากหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองเปรียบเทียบกับหัวเรื่องในหนังสือหัวเรื่องมาตรฐาน คือ "L.C. Subject Headings" และ "Sears List of Subject Headings" 2) ศึกษาปัญหาการให้หัวเรื่องภาษาไทยในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ของบรรณารักษ์และรวบรวมตารางหัวเรื่องย่อภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์เช่นเดียวกับ Free-floating Tables ของ "L.C. Subject Headings"

จากหัวเรื่องภาษาไทยที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองจำนวน 1,182 หัวเรื่อง พบว่า หัวเรื่องจำนวน 955 หัวเรื่องเป็นไปตามเกณฑ์โครงสร้างของหัวเรื่อง ผลการวิจัยข้อนี้ไม่ตรงกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า หัวเรื่องใหญ่และหัวเรื่องย่อยที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองนั้นมีลักษณะต่างๆ ไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน หัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้มีลักษณะทางภาษาเป็นคำนามหรือบางหัวเรื่องใช้ศัพท์แตกต่างกันแต่มีความหมายพ้องกันก็มี ผลการวิจัยจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ว่า หัวเรื่องภาษาไทยที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เองจะสอดคล้องกับหนังสือหัวเรื่องมาตรฐานเป็นส่วนใหญ่

ปัญหาที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบ ได้แก่ หัวเรื่องภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่มีอยู่ในหนังสือหัวเรื่องมีน้อยโดยเฉพาะหัวเรื่องย่อย ดังนั้น งานวิจัยนี้ได้เสนอตารางหัวเรื่องย่อภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์เพื่อใช้แก้ปัญหาข้อนี้ด้วย

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์.....
ปีการศึกษา2533.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

๑

ANONG KUPTRAKUL : THAI SUBJECT HEADINGS IN ARCHITECTURE. THESIS
ADVISOR : ASSO. PROF. AMPORN TIKHARA. 201 PP.

The purposes of this research were:- 1) To compare Thai subject headings in Architecture from three manuals, and Thai subject headings assigned by librarians with subject headings in standard manuals; "L.C. Subject headings" and "Sears List of Subject Headings" 2) To study problems of librarians in their use of Thai subject headings in this field and compile a list of sub-headings, similar to the Free-floating Tables of "L.C. Subject Headings."

It was found that 955 out of 1,182 Thai subject headings assigned by librarians were consistent in the structure. The finding rejected the first hypothesis that main and sub-headings were at variance. For language structures, nouns or sometimes their synonyms were used, and this finding proved the second hypothesis that Thai subject headings assigned by librarians corresponded with standard manuals.

An important problem faced by librarians was the inadequacy of Thai subject headings in Architecture, especially the lack of sub-headings. To solve the problem, a list of Thai sub-headings in Architecture was suggested as a result of the research.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ Anong Kuptrakul
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Amporn Tikhara
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ
รองศาสตราจารย์ อัมพร ทีชะระ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและ
ข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการวิจัยมาด้วยดีโดยตลอด นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณบรรณารักษ์
ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามรวมทั้งคุณวัฒนาพร เสวีรัฐสูงเนินที่ช่วยเหลือในการ
จัดพิมพ์จนสำเร็จเป็นรูปเล่ม ตลอดจนกำลังใจที่ได้รับจากพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ และหลานๆ ซึ่งไม่
อาจกล่าวนามได้หมดในที่นี้ และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัย
ของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย
สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดาที่เอาใจใส่ ห่วงใยและเป็นกำลังใจแก่
ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีการดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2 หัวเรื่อง	17
หนังสือหัวเรื่อง	17
หนังสือหัวเรื่องภาษาต่างประเทศ	17
หนังสือหัวเรื่องภาษาไทย	29
ประเภทของหัวเรื่อง	43
ผู้ให้บริการ	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความหมายของสถาปัตยกรรมศาสตร์	47
3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
วิธีดำเนินการศึกษาในชั้นตอนที่ 1	
กลุ่มประชากร	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
วิธีดำเนินการศึกษาในชั้นตอนที่ 2	
กลุ่มประชากร	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	142
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เนื้อหาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์	150
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	164
ภาคผนวก ค หัวเรื่องภาษาต่างประเทศสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่ใช้ในการวิจัย	184
ภาคผนวก ง ตารางหัวเรื่องหัวเรื่องย่อยภาษาไทยสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่ผู้วิจัยเสนอให้ใช้	197
ประวัติผู้เขียน	201

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ลักษณะของหัวเรื่องที่บรรณารักษ์กำหนดขึ้นใช้เอง จำแนกตามความแตกต่าง	67
2	จำนวนหัวเรื่องภาษาไทยจำแนกตามประเภท ของหัวเรื่อง	71
3	รายละเอียดของหัวเรื่องตามข้อมูลสถิติ ในตารางที่ 2	72
4	จำนวนหัวเรื่องภาษาต่างประเทศจำแนกตาม ประเภทของหัวเรื่อง	89
5	เปรียบเทียบจำนวนหัวเรื่องภาษาไทยและภาษา ต่างประเทศจำแนกตามประเภทของหัวเรื่อง	90
6	จำนวนหัวเรื่องจำแนกตามลักษณะทางภาษา ของหัวเรื่องใหญ่	93
7	จำนวนหัวเรื่องจำแนกตามประเภทของ หัวเรื่องย่อย	96
8	คุณวุฒิของบรรณารักษ์	99
9	จำนวนบรรณารักษ์จำแนกตามระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงาน ในห้องสมุด	100
10	จำนวนบรรณารักษ์จำแนกตามระยะเวลาที่ได้ทำหน้าที่ ทำบัตรรายการหนังสือภาษาไทย	102
11	จำนวนบรรณารักษ์จำแนกตามระดับการประสบปัญหา ในการกำหนดหัวเรื่อง	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	หนังสือหัวเรื่องที่บรรณารักษ์ใช้เป็นหลักในการ ให้หัวเรื่องภาษาไทย	107
13	หนังสือที่บรรณารักษ์ใช้ประกอบการให้หัวเรื่องภาษาไทย	109
14	จำนวนบรรณารักษ์จำแนกตามระดับการประสบปัญหา ในการใช้หัวเรื่องทางด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์จาก หนังสือหัวเรื่องภาษาไทย 3 เล่ม	113
15	จำนวนบรรณารักษ์จำแนกตามวิธีการเพิ่มหัวเรื่อง ภาษาไทยในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ขึ้นใช้เอง	115
16	จำนวนบรรณารักษ์จำแนกตามระดับการประสบปัญหา ในการเพิ่มเติมหัวเรื่องภาษาไทยในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ขึ้นใช้เอง	117
17	อัตราการเพิ่มของหัวเรื่อง (รวมหัวเรื่องย่อย) ต่อปี	120
18	จำนวนบรรณารักษ์จำแนกตามข้อเสนอแนะในการปรับปรุง หัวเรื่องภาษาไทยในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์	121

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย